

Tjänsteskrivelse

2024-02-15

Diarienummer: 24SON30

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Besparingsförslag för Socialnämnden – anpassningar utifrån budget 2024

Förslag till beslut

Att uppdra till sektor Valfärd att genomföra besparingar genom att:

- Påbörja aktiv hemtagning av 20 placeringar
- Resurser inom förebyggandeenheten görs tillgängliga och arbetar tillsammans med öppenvårdsenheten
- SIG-teamet uppdras att arbeta med 15 ärenden
- Utredda HVB i egen regi
- Månadsvis följa placeringar, vårddygn samt utveckling vad gäller konsulter

Att uppdra till sektor Valfärd att i samband med de ekonomiska månadsrapporterna under nämnderna återrapportera på respektive område.

Inledning

Grundregeln är att nämnderna i Gävle kommun ska ha en budget i balans, vid eventuella avvikelser ska en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas.

Förutsättningarna för 2024 års budget, som Kommunfullmäktige fattade beslut om i november 2023, innebär att nämnden måste fatta besparingsbeslut för att kunna bedriva sin verksamhet inom tilldelad ram.

De så kallade Valfärdsnämnderna (Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Socialnämnden) har en utmanande situation både utifrån

det ekonomiska läget och de samhällsutmaningar som nämnderna ska möta och svara upp mot. Det handlar t ex om kort- och långsiktig kompetensförsörjning, där nästintill alla yrkeskategorier möter ökande krav både vad gäller nyrekryteringar och kompetensutveckling för befintlig personal. Det handlar om att höja nivån på den kommunala primärvårdens förmåga, där både den generella utvecklingen inom hälso- och sjukvården samt de utmaningar regionerna har att hantera ökar trycket på kommunerna. Och det handlar om att kommunen från 1 juli 2025 ska kunna svara upp mot en ny Socialtjänstlag, där fokus bl a ska vara på ett förebyggande arbete i alla åldrar, och där både processer, strukturer, organisering (sannolikt både tjänstemannaorganisationen och den politiska organisationen) behöver utvecklas och förändras. Detta är tre stora områden att hantera, men det finns givetvis fler områden, både som en konsekvens av en på många områden utmanande samhällsutveckling och av var organisationen befinner sig just nu. För Socialnämndens måste man se den ökande ungdoms- och gängkriminaliteten på nationell nivå som starkt oroande.

Ärendebeskrivning

Välfärdsnämnderna har ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut fattades 27 november 2023, och förutsättningarna för att nå helårseffekt för 2024 är därmed mycket svåra. Likväl behöver skarpa förslag presenteras för nämnd, eftersom förutsättningarna för 2025 är likartade. Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025.

Socialnämnden har ett effektiviseringskrav på 1,25 % för 2024. Underskott 2023 till detta innebär att nämnden för 2024 behöver fatta beslut om eller säkerställa att det genomförs besparingar motsvarande 60 mkr.

Sektorledningen har utifrån beslut i nämnd december 2023 tagit fram förslag till besparingar för nämnden som tillsammans innebär att en helårseffekt på 40 mkr kan uppnås (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). Hela denna summa kommer inte att kunna uppnås 2024, på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27

november 2023. Sektorn behöver arbeta vidare med utredningar för att komma med fler förslag till besparingar.

Områden för besparingar

Välfärd Gävle

Sektorchef och sektorledning kommer som en del i det övergripande arbetet att påbörja följande aktiviteter för att komplettera nämndernas beslut:

- Minska den så kallade administrativa organisationen. I denna ingår alla typer av stödfunktioner till nämnder, kunder, chefer och medarbetare (alltifrån ekonomifunktioner till vaktmästare och reception). En minskning motsvarande 7 mnkr.
- Påbörja en översyn av de lokaler som kan hänföras till administration och ledning för att totalt minska de lokalytor som nyttjas. Då sektorn inte äger sina egna lokaler utan hyr lokaler av främst Gavlefastigheter (GFAB) har ett arbete initierats i dialog med GFAB. Bedömd effekt på helår är i nuläget inte möjlig att ge.
- Skärpa återbesättningskrav på chefer och administrativa tjänster. Idag gäller den sk "farfarsprincipen", den kommer tydliggöras ytterligare.

Socialnämnd

För Socialnämnden föreslås följande aktiviteter påbörjas för att hantera de krav som finns.

Det övergripande målet med nedanstående åtgärder är att minska det totala antalet HVB-placeringar för barn och unga med 20 personer. Detta ger en helårseffekt motsvarande 40 mnkr, och bedöms kunna ge årseffekt 2024 på 25 mnkr.

Område	Eventuell konsekvens
Stoppa inflödet av placeringar via utveckling av processerna (bl a ärendeforum)	
Påbörja aktiv hemtagning av 20 placeringar	Risk för ökad social oro/kriminalitet i Gävle
Förstärkt öppenvård möjliggörs genom att förebyggandeenheten och öppenvårdsenheten arbetar tillsammans i ett gemensamt uppdrag för att minska placeringar	Förutsättningar för att förebyggande arbete/tidiga insatser minskar.
SIG-teamet har i uppdrag att arbeta med 15 ärenden för att minska placering samt genomföra tidigare hemtagning	

Följande områden är långsiktiga och behöver **beskrivas ytterligare alternativt utredas ytterligare** efter beslut i nämnd.

Område	Helårseffekt	Eventuell konsekvens
Öppna HVB i egen regi	Utökad kostnad 12 mnkr Nettobesparing senare.	Möjlighet att bromsa tempot i akuta ärenden samt att slussa ut ungdomar från externt HVB tidigare.

Följande områden är pågående och som nämnden behöver få **kontinuerlig rapportering** om för att klara de ekonomiska ramarna:

Område	Helårseffekt	Eventuell konsekvens
Utveckla vårt interna samarbete med täta uppföljningar av ekonomi, antal placeringar och ärenden. Minska antal vårddygn i skyddsplaceringar genom utvecklat samarbete med andra kommuner och bostadsbolag.	Minskade placeringskostnader	
Minska vårddygn på behandlingshem genom att använda egna stödboenden för att möjliggöra tidigare hemgång.		Risk för återfall och svårare att återgå i eget boende
Minska eller avsluta konsulter inom utredningsenheter		Förutsätter att personalomsättningen kan hållas fortsatt låg och att ärendeingången inte ökar kraftigt.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle